

Tolldirektoratet
Postboks 2103 Vika
OSLOOSLO

Deres ref

Vår ref
21/4729

Dato
21.12.2021

Statsbudsjett 2022 – Tolletaten – tildelingsbrev

1.	Innledning	2
2.	Viktige utfordringer	2
3.	Mål og prioriterte tiltak for 2022.....	3
4.	Digitalisering og strategisk IKT-utvikling	8
5.	Styring og kontroll i virksomheten.....	10
6.	Rapportering	13
7.	Budsjettildeling	15

Vedlegg 1: Styringskalender 2022

Vedlegg 2: Bestillinger i 2022

Vedlegg 3: Resultatindikatorer, statistikk og nøkkeltall

Vedlegg 4: Krav til rapportering om budsjettstatus

Vedlegg 5: Fullmakter

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Tolletaten i 2022. Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) ble behandlet 21. desember 2021 på grunnlag av Innst. 5 S (2021–2022).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Tolletaten er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, hovedinstruks for Tolletaten av 14. desember 2020 samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

Tolletaten skal i årsrapporten for 2022 rapportere om alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet. Det fremgår særskilt av tildelingsbrevet dersom det også skal rapporteres i rapportene for 1. eller 2. tertial. Se nærmere om krav til rapportering i pkt. 6.

Tolletaten må være forberedt på å få oppdrag som ikke er nevnt i tildelingsbrevet.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER

Tolletatens evne til å løse samfunnsoppdraget blir utfordret av stadig større volum som skal kontrolleres, samtidig som etaten er underlagt krav til mer effektiv drift. Dette innebærer krevende prioriteringer i Tolletaten. Etaten må arbeide systematisk for å utnytte sine ressurser og tilgjengelige virkemidler på en effektiv måte.

Tolletaten skal prioritere arbeidet med digitalisering og utvikling av nytt hovedløp for innførsel av varer for næringslivet. Målet er en sømløs og i størst mulig grad automatisert grensepassering, i kombinasjon med god etterlevelse og effektiv kontroll av varestrømmene.

Dette skjer i hovedsak gjennom forbedring av systemstøtten på kontrollområdet og løsning for ekspressfortolling (Treff-satsingen). Etaten må i så stor utstrekning som mulig benytte IKT som virkemiddel for å gjøre det enklere for reisende og næringslivet, samt å effektivisere interne prosesser. Treff-satsingen ble replanlagt i 2020, blant annet som følge av avvik i Treff-prosjektet og innføring av ICS2 (ny løsning for importkontroll knyttet til nye krav til sikkerhet i EUs tollov – UCC, og endringer i sikkerhetsavtalen mellom Norge og EU). Innføringen av ICS2 er lagt inn som en del av Treff-satsingen. Det er avgjørende at Tolletaten gir arbeidet med Treff-satsingen høy prioritet.

Tolletaten har over tid hatt et stort behov for endring og utvikling, og har de siste årene hatt et høyt aktivitetsnivå knyttet til blant annet omorganisering og digitaliseringsprogram. I tiden fremover er det i første rekke behov for konsolidering og å få de gjennomførte endringene til å fungere godt.

Siste del av omorganiseringen av Tolletaten ble iverksatt oktober 2020. Departementet mener det er vesentlig at etaten fremover utnytter mulighetene som følger av ny organisering, blant annet ved å sørge for god samhandling i organisasjonen. Den nye organiseringen er viktig for at etaten skal kunne tilpasse seg endringer i varestrømmene, og utvikle seg videre innen automatisering og digitalisering. I tillegg er ny organisering viktig for innretning av kontrollarbeidet og effektivisering av prosesser i tråd med de målene og samfunnseffektene etaten skal oppnå.

Kompetanse er viktig for utvikling av etaten. Etatsutdanningen ble fra 2021 endret til et treårig bachelorstudium ved Universitetet i Stavanger (UiS). Tolletaten må i samarbeidet med UiS sikre at utdanningen til enhver tid dekker Tolletatens særlige kompetansebehov.

Tolletaten har identifisert områder der etaten må forbedre den interne styringen og kontrollen. Ved ny organisering ble roller, ansvar, fullmakter og oppgaver definert, og kritiske grensesnitt mellom divisjonene klargjort. Arbeidet med å dokumentere interne føringer i form av styrende dokument og prosessbeskrivelser skal fortsette i 2022.

Koronapandemien har påvirket Tolletatens oppgaveløsning i 2020 og 2021. Det er usikkert hvordan koronapandemien vil utvikle seg. Tolletaten må være forberedt på å måtte håndtere smitteverntiltak og koronarelaterte oppgaver også i 2022. Dette kan få konsekvenser for etatens ordinære oppgaveløsning, prioriteringer, resultater og kontroll- og beredskapsnivå.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2022

Tolletatens målstruktur består av samfunnsoppdrag, samfunnsmål og hovedmål og tjenestemål. Målstrukturen legger til rette for en styring av Tolletaten som primært legger vekt på de samlede effektene av etatens virkemiddelbruk og i liten grad styrer på aktivitetsnivå.

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel, jf. Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet.

Tolletatens virksomhet skal ha flere positive effekter på samfunnsnivå:

- Ved å motvirke inn- og utførsel av varer i strid med forbud eller restriksjoner, skal Tolletaten bidra til et trygt og bærekraftig samfunn.
- Ved å sikre riktige og fullstendige opplysninger om grensekryssende varer som er grunnlag for fastsetting av skatter og avgifter, og ved å fastsette riktig toll, skal Tolletaten bidra til finansiering av offentlige tjenester.

- Ved å motvirke ulovlig vareførsel skal Tolletaten bidra til rettferdige konkurransevilkår for lovlige aktører.
- Ved å samarbeide med internasjonale partnere og handelsorganisasjoner skal Tolletaten bidra til at Norge oppfyller internasjonale forpliktelser og bidra til utvikling av internasjonalt regelverk og praksis ved vareførsel.
- Ved å registrere vareførselen inn og ut av Norge skal Tolletaten bidra til korrekt handelsstatistikk.

Følgende hovedmål gjelder for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet:

- Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for grensekryssende vareførsel
- Aktørene i vareførselen oppfatter risikoen ved ikke å etterleve som høy
- Tolletaten støtter opp under virksomheten til andre myndigheter

Hvert hovedmål skal ha underliggende styringsparametre.

Departementet forventer at resultatene i 2022 samlet sett skal være like gode som resultatene i 2020, jf. Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet.

Tolletaten har ansvaret for å fastsette et konkret resultatmål for hver styringsparameter. I tillegg er det en rekke resultatindikatorer og statistikk og nøkkeltall som gir ytterligere grunnlag for vurdering av Tolletatens resultater, se vedlegg 3. Se for øvrig kapittel 6.1.

I resultatvurderingen vil departementet legge vekt på helheten i virksomheten.

Prioriterte tiltak i 2022 omtales under hvert hovedmål. Enkelte prioriterte tiltak gjelder flere hovedmål, men er plassert under hovedmålet med sterkest tilknytning eller under punktene 3.3 *Andre føringer og prioriterte tiltak for 2022* og 4 *Digitalisering og strategisk IKT-utvikling*.

I etatens overordnede, årlige risikovurdering er det kartlagt hendelser som kan påvirke etatens måloppnåelse. Etaten må fortsette arbeidet med risikoreduserende tiltak og arbeide for at risikoene holder et akseptabelt nivå.

3.1 Hovedmål 1: Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for grensekryssende vareførsel

3.1.1 Styringsparametre

- Andel næringsdrivende som opplever regelverket for grensekryssende vareførsel som forståelig

- Andel næringsdrivende som opplever informasjonsutveksling med Tolletaten som effektiv
- Andel reisende som opplever regelverket for grensekryssende vareførsel som forståelig
- Andel varer fristilt ved grensepassering

3.1.2 Prioriterte tiltak i 2022

Ny lov om vareførsel og ny lov om tollavgift

Prop. 237 L (2020–2021) om lov om inn- og utførsel av varer og lov om tollavgift ble fremmet 17. september 2021. De nye lovene skal erstatte tolloven. Utarbeiding av forskrifter, veiledninger og informasjonsmateriale, samt nødvendige systemtilpasninger, er et viktig arbeid for Tolletaten i 2022.

Avvikling av overgangsordningen som ble innført ved avviklingen av 350-kronersgrensen og innføringen av VOEC-ordningen

I 2022 må Tolletaten bidra i arbeidet med å avvikle overgangsordningen som ble innført i forbindelse med avviklingen av 350-kronersgrensen og innføringen av VOEC-ordningen, jf. omtalen i Prop. 1 LS (2021–2022) kapittel 24. Det er etablert en arbeidsgruppe med medlemmer fra Skatteetaten og Tolletaten som skal arbeide med dette, med sikte på å kunne skissere hovedelementene i en løsning for avviklingen i Revidert nasjonalbudsjett 2022. Videre må etaten bistå i arbeidet med en kontrollstrategi for å sikre etterlevelsen av avgifts- og registreringsplikten ved innførsel av varer med lav verdi.

3.2 Hovedmål 2: Aktørene i vareførselen oppfatter risikoen ved å ikke etterleve som høy

3.2.1 Styringsparametre

- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant næringsdrivende ved uriktig deklarerings
- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant reisende
- Antall alvorlige overtredelser (AOT) avdekket
- Samlet antall overtredelser avdekket
- Tolletatens samlede beslag
- Beslagenes gjennomsnittsstørrelse

3.2.2 Prioriterte tiltak i 2022

Elektronisk nærvær ved alle landeveis grenseoverganger

Fra 1. januar 2017 fikk Tolletaten adgang til å lagre opplysninger innhentet fra ANPR, i seks måneder. Departementet har varslet at ordningen skal evalueres. Evalueringen er omtalt i Prop. 1 LS (2016–2017) punkt 13.5.5, ettersom hjemmel for seks måneders

lagringstid da ble tatt inn i tolloven § 13-12.

Tolletaten har oversendt departementet en underveisevaluering av ANPR-løsningen og en vurdering av hvordan løsningen har fungert etter at Tolletaten fikk adgang til å lagre ANPR-opplysninger. Tolletaten skal foreta en fullstendig evaluering av ordningen innen utgangen av 2022, jf. supplerende tildelingsbrev nr. 1 av 23. april 2020.

Ved vurderingen av effektiviteten av ordningen bør det tas hensyn til utvikling av ordningen i løpet av perioden og forventede effekter av de planlagte verktøy for dataanalyse og digital etterretning. I forbindelse med evalueringen bes etaten vurdere behovet for eventuelle endringer av reglene for elektronisk nærvær. I dette arbeidet må etaten vurdere ulike tekniske løsningsalternativer og gjøre en avveining mellom personvern-hensyn og muligheten for bedre kontroll ved å ta i bruk ny funksjonalitet i systemet for elektronisk nærvær.

Etablering av ny enhet for passasjeropplysninger (PNR-direktivet)

Departementet viser til felles oppdragsbrev til Politidirektoratet og Tolldirektoratet av 27. juni 2017 om felles utredning av løsning for etablering av passasjeropplysningsenhet (PIU) og utvikling av en IKT-løsning for innhenting, behandling og analyse av PNR-opplysninger (Passenger Name Record-opplysninger). Dette er et ledd i en etablering av en nasjonal PNR-løsning for både politiets og Tolletatens formål. PST ledet i 2021 et hovedprosjekt for etablering av enheten, hvor politiet og Tolletaten deltok. Enheten er planlagt å være operativ i løpet av våren 2022 og med full drift fra 1. juli 2022.

Tolletaten skal orientere om status også i rapporten for 1. og 2. tertial 2022.

Internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid bidrar til både et effektivt varebytte og bedre grensekontroll. I 2022 skal Tolletaten i sitt arbeid opp mot internasjonale organisasjoner og andre lands tollmyndigheter, bidra til standard- og regelverksutvikling og økt informasjonsutveksling.

Tolletaten skal i tråd med ovennevnte bidra til arbeid under WCO (World Customs Organization). Tolletaten skal bidra i frihandelsforhandlinger, og gjennomføringen av eventuelle avtaler som blir inngått. Tolletaten skal særlig følge opp gjennomføringen av frihandelsavtalen med Storbritannia og sammenhengen med EØS-avtalen og andre frihandelsavtaler knyttet til PEM-konvensjonen (opprinnelsesregler for Europa og statene ved Middelhavet). Tolletaten skal bidra til at næringslivet har god kunnskap om de mulighetene frihandelsavtalene åpner for, og skal involvere departementet i prinsipielle spørsmål på området.

Tolletaten skal arbeide for tilrettelegging av ordningen for generelle tollpreferanser for import av varer fra utviklingsland (GSP-ordningen) blant annet gjennom WTO (World Trade Organization) og samarbeid med EU og Sveits. Norge er gjennom WTO-avtalen

om handelsfasilitering pålagt å ha en nasjonal komité for blant annet å fjerne unødvendige hinder for vareflyten. Tolletaten skal lede og utgjøre sekretariatet til denne komiteen.

3.3 Hovedmål 3: Tolletaten støtter oppunder virksomheten til andre myndigheter

Tolletaten forvalter regelverk på vegne av om lag 20 andre etater og samarbeider med ytterligere 15 statlige aktører. Dette stiller krav til et godt koordinert og systematisk samarbeid på alle nivå.

3.3.1 Styringsparameter

- Samarbeidende myndigheters opplevelse av Tolletatens tjenesteleveranser

3.3.2 Prioriterte tiltak i 2022

Kontroll av ruspåvirket kjøring – utredning om Tolletaten bør få myndighet

Tolldirektoratet og Politidirektoratet har i en arbeidsgruppe utredet om Tolletaten bør få myndighet til å kontrollere om motorvognførere er ruspåvirket, jf. felles oppdragsbrev av 18. mai 2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet og Finansdepartementet. Statens vegvesen, Samferdselsdepartementet, Utrykningspolitiet, Oslo statsadvokatembeter og Oslo politidistrikt har også deltatt i arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen anbefaler at Tolletaten i tilknytning til utøvelse av tollkontroll gis myndighet til å kontrollere om fører av motorvogn er påvirket av alkohol eller andre rusmidler. En slik myndighet vil ev. reguleres i veitrafikkloven. Departementene vil arbeide videre med saken og forslaget vil bli sendt på høring i 2022. Tolletaten må være forberedt på å bistå i dette arbeidet.

Levering av trafikk- og varestrømsdata til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)

NFD har beredskapsansvaret for forsyningssikkerhet i Norge, herunder matvareforsyning og drivstofforsyning. Tolletaten har i 2020 og 2021 bistått i beredskapsarbeidet ved å bidra til at NFD har et godt, løpende og overordnet bilde av de grensekryssende trafikkstrømmer for forsyning av varer og drivstoff, samt oversikt over avvik eller andre hendelser av betydning for NFD.

Tolletaten har siden mars 2020 jevnlig levert trafikk- og varestrømsdata med vurderinger og prognoser. Finansdepartementet ber om at Tolletaten fortsetter å rapportere disse dataene til NFD i 2022.

Kontroll med animalske varer fra land utenfor EU/EØS (tredjeland)

I forbindelse med ESAs inspeksjon av Norges importkontroll med næringsmidler fra tredjeland, ble det avdekket avvik i kontrollen av animalske varer. Inspeksjonen avdekket manglende kontroll av om varene er fremstilt for veterinær grensekontroll ved ankomst til Norge før de legges på tollager eller går i transitt.

Norge er gjennom EØS-avtalen en del av EUs indre marked og har et ansvar for å kontrollere varer fra tredjeland som passerer grensen til Norge. Reglene om import av animalske varer skal ivareta matsikkerhet, og landbruksmyndighetene er ansvarlig for gjennomføringen av regelverket. Tolletaten har også en sentral rolle i å håndheve restriksjonene knyttet til slike varer, og skal kontrollere at det foreligger nødvendige tillatelser når varene tollbehandles i Norge.

Landbruks- og matdepartementet har mottatt et formelt åpningsbrev i saken hvor ESA konkluderer med at Norge ikke har oppfylt sine forpliktelser til å kontrollere animalske varer fra tredjeland, som ble svart ut 3. desember 2021. Som det følger av svarbrevet er en aktuell løsning å innføre krav om deklarasjon ved innførsel av animalske produkter fra tredjeland også hvis varene skal legges på tollager, gå i transitt eller underlegges andre tollprosedyrer. Dette er det lagt til rette for i forslag til lov om vareførsel, som forventes å kunne tre i kraft 1. januar 2023. Det skal også jobbes videre med bedre informasjonsutveksling mellom Mattilsynet og Tolletaten. Forslaget om å innføre krav om deklarasjon når animalske produkter innført fra tredjeland underlegges tollprosedyrene tollager, transittering mv., skal følges opp i forbindelse med Tolletatens arbeid med forskrifter til ny vareførselslov. Øvrige tiltak skal vurderes av den etablerte arbeidsgruppen hvor Tolletaten og Mattilsynet deltar.

Tolletaten skal orientere om status på arbeidet også i rapporten for 1. og 2. tertial 2022.

3.4 Andre føringer og prioriterte tiltak i 2022

3.4.1 Videreutvikling av mål- og resultatstyringssystemet

Finansdepartementet vil i 2022 gjennomgå mål- og resultatstyringssystemet, herunder styringsparametre, for departementets underliggende etater. Tolletaten vil bli involvert i departementets arbeid våren 2022 med sikte på at eventuelle endringer skal innarbeides i tildelingsbrevet for 2023. Etaten må påregne å bruke ressurser på dette arbeidet i 2022.

3.4.2 Forbedring av etatens håndtering av personopplysninger

Tolletaten har identifisert områder hvor etaten må forbedre seg innenfor intern styring og kontroll. På områdene personvern og informasjonssikkerhet har Tolletaten hatt et prosjekt for at etaten kommer opp på et tilfredsstillende nivå på disse områdene. Gjenstående tiltak vil ferdigstilles i 2022. Tolletaten må fortsatt prioritere dette arbeidet.

4. DIGITALISERING OG STRATEGISK IKT-UTVIKLING

Departementet forventer at Tolletaten arbeider kontinuerlig med en målrettet og samordnet utvikling av regelverk, prosesser, kompetanse, organisering og teknologi, slik at

etaten også på lang sikt kan løse samfunnsoppdraget på en god måte. Tolletaten skal i tjeneste- og forretningsutviklingen legge vekt på hvordan digitalisering kan styrke etterlevelse, legge til rette for god og effektiv oppgaveløsning og bidra til at brukernes møte med etaten blir enklere.

Tolletatens produksjonssystemer behandler betydelige informasjonsmengder, og informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Informasjonssikkerheten i disse systemene må følges opp, basert på gjeldende regler, anerkjente standarder, oppdaterte vurderinger av trusselbildet og råd fra fagmyndigheter. Departementet viser i den forbindelse til Nasjonal sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0.¹ Sikkerhetsmessige, personvernmessige og juridiske forhold må vurderes grundig i drift, forvaltning og utvikling av etatens IKT-løsninger.

Etaten skal innen 1. september 2022 oversende en egen tilstandsvurdering av informasjonssikkerheten i etaten. Som en del av vurderingen bes det også om en overordnet beskrivelse av tiltak som er gjennomført de seneste årene, herunder ev. systematiske tilstandsvurderinger og evalueringer.

Departementet viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets digitaliseringsrundskriv, som gir pålegg og anbefalinger om digitalisering i offentlig sektor.

4.1 Digitalisert systemstøtte på kontrollområdet og ekspressfortolling

I 2019 samlet Tolletaten prosjektet for å digitalisere systemstøtten på kontrollområdet og prosjektet for ekspressfortolling i én satsing – Treff-satsingen, jf. Prop. 1 S (2018–2019). Satsingen innebærer å etablere både ny og forbedret systemstøtte for oppgaver i alle ledd av Tolletatens kontrollprosesser og en ny løsning for deklarerer og automatisk fortolling av varer på grensen (ekspressfortolling). Treff-satsingen ble replanlagt i 2020, herunder ny usikkerhetsanalyse og revidert styringsdokument. Tidsrammen ble utvidet med to år, og teknisk og organisatorisk tilrettelegging for ICS2 (EUs importkontrollsystem) er nå lagt inn i Treff-satsingen.

Den reviderte sikkerhetsavtalen mellom Norge og EU ble iverksatt i februar 2021. Første fase av ICS2, som omhandler flysikkerhet i forbindelse med ekspressfrakt og post, ble gjennomført av Tolletaten 15. mars 2021. Det resterende omfanget av første fase ble iverksatt 1. oktober 2021. En full gjennomføring av første fase av ICS2 er avhengig av utviklingsaktiviteter i Posten som ennå ikke er ferdigstilt. Tolletaten har tett dialog med Posten om dette, og ferdigstilling og produksjonssetting er forventet omkring årsskitet 2021/2022. Andre fase skal gjennomføres i mars 2023.

---

¹<https://nsm.no/regelverk-og-hjelp/rad-og-anbefalinger/grunnprinsipper-for-ikt-sikkerhet-2-0/introduksjon-1/>

Treff-satsingen skal utvikle nye analyse- og etterretningsverktøy for støtte til alle kontrollprosesser i Tolletaten. Det er levert plattform og løsninger for søk og analyse, og støtte for digitalisering av håndtering av kurérmanifest. Disse er tatt i bruk i Tolletaten og ble i 2020 utvidet med en elektronisk mottaksløsning for informasjon fra næringslivet. Det er også utviklet ny systemstøtte for kontroll og intern etterretningsrapportering som i 2021 erstattet etatens eksisterende kontrollstøttesystemer (PUS og VIRK). Høsten 2021 ble det også etablert en nettverksanalyseløsning for etterretningsområdet. I 2022 skal det etableres løsning for sentral risikovurdering og første versjon av en digital løsning for å melde og framlegge varer for innførsel.

Prøveprosjektet med en ny løsning for deklarerering og automatisk fortolling av varer på grensen (ekspressfortolling) ved tollstedene Ørje og Svinesund er evaluert første halvår 2021. Løsningene er videreført som et fast tilbud ved disse tollstedene, men foreløpig er løsningen lite benyttet. Tolletaten må blant annet gjennom dialog med næringslivet arbeide for at overgangen fra direktekjøringsordningen til ekspressfortolling gjennomføres best mulig, og ha dialog med Sverige, Finland og EU om digital informasjonsutveksling av eksport fra EU når varer kommer til Norge.

Kostnadsrammen (P85) for Treff-satsingen er etter replanleggingen 838,3 mill. kroner der 183,2 mill. kroner er Tolletatens egenfinansiering. Gjennomføringsperioden er fra 2019 til 2024. For 2022 er det satt av 123,2 mill. kroner til Treff-satsingen. I tillegg er det satt av 39,8 mill. kroner til driftskostnader for de delene av løsningen som er satt i drift.

Finansdepartementet forventer at Treff-satsningen gis høy prioritet, og departementet vil følge satsingen gjennom eget oppfølgingsforum. Status for arbeidet i Treff-satsningen skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

5.1 Systematisk arbeid for forbedring og effektivisering

Tolletaten skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Anvendelse av ny teknologi og digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester må vurderes særskilt i dette arbeidet, jf. punkt 4. Arbeidet med å identifisere forbedrings- og effektiviseringstiltak og realisering av gevinster skal baseres på anerkjente metoder. Tolletaten skal i årsrapporten gi en beskrivelse av dette arbeidet.

Tolletaten skal i 2022 etablere produktivitetsindikatorer som gir grunnlag for å rapportere på produktivitetsutvikling på enkelte områder.

Departementet viser til ordningen for budsjettårene 2020–2022 der investeringer også kan dekkes ved overskridelse av etatens driftsbudsjett mot innsparinger påfølgende

fem år, jf. R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet. Det er også mulig å søke om å få dekket inntil 50 pst. av investeringsutgifter gjennom "Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekt i statlige virksomheter" og økonomiske midler til innovative utviklingsprosjekter gjennom StimuLab. Begge ordningene administreres av Digitaliseringsdirektoratet.

5.2 Internkontroll og risikostyring

Tolletaten skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll, herunder om det er avdekket vesentlige svakheter i opplegget for internkontroll og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt for å bedre internkontrollen.

Tolletaten skal i årsrapporten også rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også punkt 6.4 om rapportering om hendelser.

Se punkt 6.3 for rapporteringskrav knyttet til etatens overordnede risikovurderinger.

Tolletaten skal innen 15. februar 2022 oversende årsplan for direktørens internrevisjon til departementet. Årsrapport for internrevisjonen skal oversendes departementet innen 15. februar 2023. Tolletaten skal varsle departementet dersom etatens internrevisjon identifiserer forhold som antas å ha vesentlig betydning for styringsdialogen.

Departementet legger til grunn at Tolletaten jevnlig gjør interne vurderinger av risiko for misligheter i etaten.

5.3 Sikkerhet og beredskap

I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser og gjennomførte aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet.

Finansdepartementet skal årlig rapportere om sikkerhetstilstanden i sin sektor til Justis- og beredskapsdepartementet. Bidrag til denne rapporteringen vil bli bestilt særskilt første halvår 2022.

Tolletaten har tidligere rapportert om endringer i tidligere innspill til Finansdepartementets ROS-analyse for sektoren av 2017. Denne rapporteringen videreføres ikke, men departementet legger opp til i 2022 å innhente etatens vurdering av risiko og sårbarhet knyttet til alvorlige hendelser på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet. Departementet vil komme tilbake med en egen bestilling om dette.

5.4 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Tolletaten skal i årsrapporten gi en oversikt over ev. merknader fra Riksrevisjonen som er rapportert til Stortinget i 2022.

I tillegg skal Tolletaten innen 1. november 2022 oversende en egen rapport om oppfølgingen av:

- Dokument 3:4 (2020–2021) Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med eksportkontroll av strategiske varer.

Rapporten skal inneholde en oversikt over Riksrevisjonens konklusjoner og anbefalinger, hvilke tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt, og status for gjennomføring av tiltakene.

5.5 Fellesføringer for 2022

Følgende fellesføringer gjelder for 2022:

5.5.1 Konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Tolletaten arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Tolletaten skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

5.5.2 Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Tolletaten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten skal Tolletaten rapportere om følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

6. RAPPORTERING

6.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten for 2022 skal oversendes departementet senest 15. mars 2023.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettsider etter behandling av rapporten på årsmøtet. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai og sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke foreligger innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske kravene som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten og av R-115, og krav og føringer i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten skal inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål.

Resultatindikatorer, statistikk og nøkkeltall som fremgår av vedlegg 3 og andre relevante nøkkeltall skal presenteres i vedlegg til årsrapporten.

Rapportering på HR-området:

- Antall ansatte og avtalte årsverk per 31.12.2021 og 31.12.2022 (totalt og fordelt per enhet²) iht. SSBs statistikk.
- Antall utførte årsverk³ per 31.12.2021 og 31.12.2022 (totalt³)
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2022 (totalt)
- Det totale sykefraværet⁴ i 2021 og 2022
- Turnover⁵ i 2021 og 2022

Kilde til ovennevnte nøkkeltall for antall ansatte, antall avtalte årsverk, antall utførte årsverk og sykefravær skal oppgis. Videre skal tallgrunnlaget suppleres med en kortfattet beskrivelse av utviklingstrekk innenfor de ulike områdene, samt eventuelle utfordringer og tiltak. Sykefraværet skal vurderes i forhold til virksomhetens måltall. En

---

² Tolldirektoratet, Grensedisjonene og Vareførselsdivisjonen

³ Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Statens personalhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

⁴ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal

⁵ Hvis virksomheten inkluderer andre sluttårsaker enn oppsigelse for overgang til annen ny stilling utenfor virksomheten skal det opplyses om dette spesielt.

tilsvarende beskrivelse skal gis for kompetanseområde, herunder etatens tilgang på kompetanse.

Tolletaten har en aktivitets- og redegjørelsesplikt iht. likestillings- og diskrimineringsloven § 24 (som offentlig myndighet) og § 26a (som arbeidsgiver). Departementet ber om at etatens redegjørelse etter begge bestemmelsene gis i årsrapporten for 2022. For mer informasjon om aktivitets- og redegjørelsesplikten for virksomhetene som offentlig myndighet (§ 24) og som arbeidsgiver (§ 26a), herunder mal for kartlegging av lønnsforhold fordelt på kjønn, vises det til informasjon og eksempler utarbeidet av Bufdir.⁶

6.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status for hvert hovedmål, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. I tillegg skal direktoratet rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 1. tertial i tildelingsbrevet. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene skal vedlegges rapporten.

6.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status for hvert hovedmål, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. I tillegg skal direktoratet rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 2. tertial i tildelingsbrevet. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene, skal vedlegges rapporten.

Tolletaten skal sammen med 2. tertialrapport også oversende etatens overordnede risikovurderinger, jf. punkt 5.2. Departementet viser til brev av 21. desember 2021 med nærmere føringer for de overordnede risikovurderingene.

6.4 Rapportering av hendelser mv.

Dersom det skulle oppstå alvorlige avvik eller uforutsette situasjoner i løpet av 2022, må Tolletaten straks ta kontakt med Etatsstyringsenheten i Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Etaten skal også varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

---

⁶ <https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/>

7. BUDSJETTILDELING

7.1 Stortingets vedtak

Stortinget har for 2022 vedtatt følgende bevilgninger for Tolletatens kapitler 1610 og 4610, jf. Innst. 5 S (2021–2022).

For kap. 1610 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 1610 Tolletaten

Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	1 622 307
45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	166 700
	Sum kap. 1610	1 789 007

For kap. 4610 er følgende inntektsramme vedtatt:

Kap. 4610 Tolletaten

Post	Betegnelse	Beløp
01	Særskilt vederlag for tolltjenester	7 600
02	Andre inntekter	2 200
04	Diverse refusjoner	1 100
05	Refusjon fra Avinor AS	26 300
85	Tvangsmulkt og gebyr for regelbrudd	23 000
	Sum kap. 4610	60 200

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1610 og 4610 i Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet (fagproposisjonen) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

Finansdepartementet viser til Reglement for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak.

7.2 Budsjettmessige forutsetninger

Tolletaten har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2022 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at etaten umiddelbart rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene.

Etaten må tilpasse etatens samlede aktivitetsnivå til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerket bevilgning

For 2022 er det under kap. 1610 post 45 avsatt 123,2 mill. kroner til "*Prosjekt for digitalisert systemstøtte på kontrollområdet og ekspressfortolling*". Beløpet er øremerket og kan ikke uten departementets samtykke benyttes til andre formål. Tiltaket skal også omtales i 1. og 2. tertialrapport.

	(i 1 000 kr)
Tiltak	Beløp
Prosjekt for digitalisert systemstøtte på kontrollområdet og ekspressfortolling	123,2
Sum	123,2

7.3 Fullmakter

I vedlegg 5 omtales først årlige budsjettfullmakter. Derneft listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til direktoratet i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjettildelingen.

7.4 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Tolletaten i 2022 gis adgang til å disponere de bevilgninger og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Amund Holmsen e.f.
fung. finansråd

Omar G. Dajani
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Styringskalender 2022 - Tolletaten

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet mv. 2021 til FIN	3. februar ⁷
	– Årsrapport for direktørens internrevisjon i 2021 til FIN	3. februar
	– Årsplan for direktørens internrevisjon i 2022 til FIN	15. februar
	– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen	Ultimo februar
	– Kontaktmøte	Ultimo februar
	– Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2022 til FIN	Ultimo februar
Mars	– Årsrapport for 2021 til FIN	15. mars
April	– Årsmøte	Primo april
	– FIN oversender foreløpige budsjettrammer 2023 for Tolletaten etter rammekonferansen	Medio april
	– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen	Ultimo april
Mai	– Tilbakemelding på foreløpige rammer til FIN	Medio mai
Juni	– Rapport for 1. tertial til FIN	1. juni
	– Møte om 1. tertialrapport 2022	Medio juni
	– FIN oversender brev om endringer i ifm. revidert nasjonalbudsjett	Ultimo juni
	– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen	Ultimo juni
Oktober	– Rapport for 2. tertial til FIN	3. oktober
	– Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2022-2023) for Stortinget	Primo oktober
	– FIN sender ut brev om forslag i Prop. 1 S	Primo oktober
	– Innspill til nysaldering av budsjettet for 2022 til FIN	Primo oktober
	– Kontaktmøte	Medio oktober
	– Møte om 2. tertialrapport, overordnede risikovurderinger mv.	Medio oktober
	– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen	Ultimo oktober
November	– FIN sender ut tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2024	Primo november
	– FIN oversender foreløpig tildelingsbrev for 2023	Medio november
	– Forslag til budsjett 2024 fra Tolletaten til FIN	Ultimo november
Desember	– Kontaktmøte	Primo desember
	– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen	Primo desember
	– FIN oversender brev om endringer ifm. nysalderingen	Ultimo desember
	– FIN oversender tildelingsbrev for 2023	Ultimo desember

⁷ Retningslinjer og endelige frister vedrørende statsregnskapet mv. er gitt i eget brev fra Finansdepartementet av 24. november 2021.

Vedlegg 2

Bestillinger i 2022

Tabellen under gir en oversikt over konkrete bestillinger i tildelingsbrevet for 2022:

Bestillinger	Frist
Oversende tilstandsvurdering av informasjonssikkerhet i etaten.	1. september
Oversende rapport om oppfølging av Dokument 3:4 (2020–2021) Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med eksportkontroll av strategiske varer.	1. november

Vedlegg 3

Resultatindikatorer, statistikk og nøkkeltall for Tolletaten 2022

Resultatindikatorer

- Brukerundersøkelse – hensiktsmessighet for næringslivet
- Brukerundersøkelse – informasjonsformidling
- Antall regelverksorienterte oppslag på toll.no
- Publikums tilbakemelding
- Brukerundersøkelse – informasjonsutveksling
- Økt tollverdi i deklarasjonskontrollen
- Redusert tollverdi i deklarasjonskontrollen
- Andel vedtak i VD som tilfredsstillende standardiserte retningslinjer for god saksbehandling
- Andel vedtak i GD som tilfredsstillende standardiserte retningslinjer for god saksbehandling
- Andel søknader om klassifisering av varer i henhold til tolltariffen VD har behandlet innen 90 dager
- Brukerundersøkelse – situasjonsbetinget
- Antall alvorlige overtredelser avdekket ved deklarasjonskontroll og etterkontroll
- Antall alvorlige overtredelser avdekket ved grensekontroll (ekskl. post).
- Antall alvorlige overtredelser avdekket i postforsendelser
- Ansattundersøkelse med ansatte i kontrollfunksjoner
- Antall overtredelsesgebyr (gebyr for valutaovertrædelser holdes utenom)
- Kvalitetsgjennomgang med utvalgte samarbeidspartnere

Statistikk og nøkkeltall

- Andel korrekte deklarasjoner i referansekontroller
- Andel korrekte deklarasjoner etter bindende klassifiseringsuttalelse (vedtak)
- Bruk av KvoteAppen
- Kvalitet på informasjon og effektivitet
- Utvikling innførselsdeklarasjoner
- Utvikling utførselsdeklarasjoner
- Piratvarekontroll (IPR)
- Antall gjennomførte bistandskontroller etter anmodning fra utenlandske tollmyndigheter
- Antall treff ved bruk av ANPR
- Bruk av skanner
- Fordelingen mellom anmeldelser og forenklede forelegg
- Andel anmeldelser med AOT (alvorlige overtredelser) av samlet antall anmeldelser (grensekontroll)
- Antall forenklede forelegg (grensekontroll)
- Andel omberegningssøknader som behandles elektronisk

- Treffprosent innførselskontroller (deklarasjonskontroll)
- Treffprosent utførselskontroller (deklarasjonskontroll)
- Treffprosent etterkontroller (inkl. bistandskontroller)
- Treffprosent grensekontroller
- Antall dokumentkontroller ved innførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall dokumentkontroller ved utførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall fysiske kontroller ved innførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall fysiske kontroller ved utførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall etterkontroller (inkl. bistandskontroller)
- Antall godskontroller
- Antall kontroller reisende
- Antall kontroller av transportmidler
- Antall narkotikabeslag
- Antall valutabeslag
- Antall tobakksvarebeslag
- Antall alkoholbeslag
- Beslaglagt mengde narkotika
- Beslaglagt beløp av valuta
- Beslaglagte tobakksvarer
- Beslaglagt mengde alkohol
- Antall beslag
- Antall innførselskontroller med treff (deklarasjonskontroller)
- Antall utførselskontroller med treff (deklarasjonskontroller)
- Antall etterkontroller med treff
- Antall treff i kontroll av reisende
- Antall treff i kontroll av gods og kurér
- Antall treff i kontroll av transportmidler
- Antall treff i kontroll av post

Vedlegg 4

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (overført bevilgning, saldert budsjett, senere vedtatte endringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost.
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme.
- Staten må gi en utgiftsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares og korrigerende tiltak må angis.

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er gjeldende budsjett.
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntekstpost.
- Staten må gi en inntektsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares.

Staten skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.

Vedlegg 5

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110/2017 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Det vises også til Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter som er delegert til Tolldirektoratet ved egne brev.

A. *Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres*

- Fullmakter om forpliktelser ved følgende vedtatt fullmakter for 2022:
  - *Merinntektsfullmakt*
Fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610, postene 01, 04 og 05. Merinntekter som gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift knyttet til overskridelsene. En eventuell mindreinntekt kommer til fradrag ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.
  - *Bestillingsfullmakt*
Fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 40 mill. kroner på kap. 1610, post 45.
  - *Nettoposteringsfullmakt*
Fullmakt til å trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610, post 02. Videre fullmakt til å nettopføre refusjoner av fellesutgifter og lignende der Tolletaten fremleier lokaler, som utgiftsreduksjon under kap. 1610, post 01.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, sist endret 13. januar 2017.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.5.
- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige R-2.
- Overskride driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.6.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 2. februar 2018.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 14. desember 2006. Fullmakten gjelder for erstatningsutbetalinger inntil 1 mill. kroner og som ikke er av prinsipiell interesse. Ellers gjelder Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.